

LEEUWENDEEL

Wijkkrant van Wijkvereniging Leeuwendaal | Uitgave: Herfst 2014

**Koningsdag 2014 • Achter de voordeur van de Compagnie
Nieuws uit de Compagnie • Oud in de Wijk • Muziek in de wijk
Historisch Leeuwendaal • Wijkborrel • Dierendag
Jugendstil wijkwandeling • Vakantieroes**

In dit nummer:

Beste wijkgenoten	pagina 3
Uit de redactie	pagina 3
Agenda / Contactpersonen in de wijk	pagina 5
Nieuwe bestuursleden stellen zich voor	pagina 7
Van het bestuur	pagina 8
Wijkborrel wederom een succes	pagina 11
Achter de voordeur van de Compagnie	pagina 12
Nieuws uit de Compagnie	pagina 13
Nieuw in de wijk	pagina 15
Dierendag	pagina 17
Oud in de Wijk	pagina 18
Muziek in de wijk	pagina 21
Leeuwendaal Duurzaam en Groen	pagina 24
Historisch Leeuwendaal	pagina 27
Jugendstil wijkwandeling	pagina 29
Vakantieroes	pagina 31

Colofon

Leeuwendeel is het communicatiemiddel van de wijkvereniging Leeuwendaal

Bestuur Wijkvereniging Leeuwendaal:

Erik Wissena, voorzitter, 070-3994418
Rik Konincks, vice-voorzitter, 070-3466469
Petra Andeweg-Bauer, secretaris, 070-3997683
Steven van der Werff, penningmeester, 070-3631359
Marissa Koopmans, algemeen lid/communicatie, 06-18853925

Contactgegevens:

Internet: www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl
E-mail: Leeuwendaalwijkvereniging@gmail.com
of via het Contactformulier op de website

Penningmeester:

Steven van der Werff
Hoornbruglaan 52
2281 AX Rijswijk
E-mail: penningmeesterleeuwendaal@gmail.com

Redactie Wijkkrant:

Redactie: Petra van Heuzen,
Daniella Kreiken,
Barbara Schilperoort,
Cartoonisten: Wim van Urk, Ron Leegstra
Eindredactie: Ellen Twickler
Redactieadres: Regentesselaan 65
E-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com

Vormgeving, realisatie en drukwerk:

Phytalis
Geestbrugkade 35, 2281 CX Rijswijk
070-3206157
Internet: www.phytalis.nl
E-mail: info@phytalis.nl

Verschijsning, Oplage & Verspreiding:

Frequentie: 4 keer per jaar
Oplage: 1.200 stuks
Verspreiding: alle adressen in wijk Leeuwendaal (Rijswijk ZH) en direct betrokkenen

Facebook: www.facebook.com/wijkvereningleeuwendaal
Twitter: @leeuwendaal

Beste wijkgenoten,

Genietend van de laatste fris-zonnige augustusdag schrijf ik dit stukje, met plezier terugdenkend aan de wijkborrel die een dag eerder plaatsvond. Met een beetje geluk tussen de regenbuien door, kwamen vele wijkbewoners aan het einde van de zomer hun vakantie-ervaringen delen en gezellig bijpraten 'onder de boom', een mooie traditie. Ook dit jaar waren er weer veel nieuwe gezichten. Hopelijk smaakt dat naar meer en komt u eens vaker naar activiteiten van de wijkvereniging. Bijvoorbeeld naar de jaarlijkse ALV in de Compagnie op 29 oktober. Tijdens die avond zal de brandweer Haaglanden een interessante presentatie houden over brandpreventie. Een actueel thema, zo bleek maar weer toen vlak voor dit schrijven een felle schoorsteenbrand woedde in de wijk. U bent van harte welkom.

Tijdens de ALV zullen we als bestuur afscheid nemen van Petra Andeweg en Rik Konincks. Met enige weemoed, maar vooral met heel veel dank voor alle positieve energie en tijd die zij gedurende vele jaren hebben gestoken in wijk en wijkvereniging! Petra en Rik zullen worden opgevolgd door Wilgert Opraus en Toon Buddingh en daar ben ik heel blij mee. Zij zullen met hun enthousiasme en gedrevenheid weer voor mooie nieuwe impulsen gaan zorgen.

Ik wens u veel leesplezier in ons mooie wijkblad en zie u graag weer op één van onze activiteiten!

Erik Wissema

Voorzitter Wijkvereniging Leeuwendaal

Uit de redactie

Het is gelukt! Door allemaal dat stapje extra te zetten, verschijnt deze krant op Dierendag. Vandaar de zelfportretten met huisdier op blz. 17. Wat ook is gelukt, is een nieuw redactielid vinden. Vanaf het volgende

nummer verwelkomen wij Erica Pribee in de redactie. Wij danken ons vertrekkende redactielid Daniella Kreiken hartelijk voor haar vele, vele stukjes voor de krant. Zonder de inzet van vrijwillige redacteuren heeft Leeuwendeel geen kans. We zijn dan ook heel blij met het initiatief van de 11-jarige Redmar die een Jeugdredactie wil opzetten. Dus jongens en meisjes: meld je aan. We verheugen ons op jullie eerste bijdrage! Ook maken we kennis met een nieuwe columniste. Mirjam Burger vertelt dat reizen ook in je hoofd kunnen plaatsvinden.

Ellen Twickler

Eindredacteur Leeuwendeel

RobHouweling.nl

Stijlschouwen, openhaardenbouw en rookkanalen

Kalksteen 'Provence'

- In- en verkoop van oude schouwen
- Bouw en renovatie rookkanalen en schoorstenen
- Inbouw van open hout- en gasvuren in bestaande schouw
- Grote sortering antieke schouwen
- Sfeervolle elektrische schijnvuren

WWW.ROBHOUWELING.NL

070-390 40 86

Showroom: Maanweg 58, Den Haag Binckhorst, Tel. (070) 390 40 86
geopend dinsdag t/m zaterdag van 10.00-16.30 uur

Mail uw vraag of bezoek aan huis info@openhaardbouw.nl

- 29 oktober** Algemene Ledenvergadering Wijkvereniging
1 november Feestelijke opening speeltuin Mauritslaan
11 november Sint Maarten
26 november High Tea voor senioren in de Compagnie
13 december Optreden Groot Leeuwenkoor in de Compagnie

CONTACTPERSONEN IN DE WIJK

- Leeuwendeelkoor:** Yvonne Bendermacher, benddekk@hotmail.com
Kunst ter plekke: Paul Francissen, pfranciss@gmail.com
Oranjecomité: ocleeuwendaal@gmail.com
Straatspeeldag: buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com
Leeuwendaal Duurzaam en Groen: jannie.marck@xs4all.nl
Bedrijfsverzamelgebouw: BVG@wijkvereniging-leeuwendaal.nl
Veegrooster speeltuin Mauritslaan: wendydewild@gmail.com

Mist u nog iets? Laat het ons weten!

Topjob Coaching

Loopbaanbegeleiding, coaching, facilitation

Tijd voor reflectie op uw loopbaan? Topjobcoaching biedt u professionele begeleiding bij het zetten van nieuwe loopbaanstappen. Met Topjobcoaching zet u vandaag de eerste stap naar uw carrière van morgen!

Voor u als werkgever faciliteert Topjobcoaching werkbijeenkomsten op een verrissende en effectieve wijze.

In een kosteloos oriënterend gesprek neem ik graag de mogelijkheden met u door.

Drs. Erik W.J. Wissema
Hoornbruglaan 20,
2281 AW RIJSWIJK

06-10721834
info@topjobcoaching.nl
www.topjobcoaching.nl

PERSONAL PET CARE SERVICES

The Animal Nanny | Personal Pet Care Services is een professionele Petsit- en Dogwalkingservice, waarbij een totaalpakket wordt aangeboden op het gebied van persoonlijke dierversorgung.

Nieuw in Haaglanden!

Services

- DOG WALKING
- PET SITTING
- ANIMAL CAB

Speciale aanbieding!

Ter kennismaking krijgt u bij inlevering van de flyer (te downloaden op de site) **50% korting** op de eerste **Pet Sitting** of **Dog Walking**!

The Animal Nanny
Leeuwendaallaan 15
2281 GJ Rijswijk

T 06 423 970 76
E info@theanimalnanny.nl
I www.theanimalnanny.nl

[the_animalnanny](https://www.instagram.com/the_animalnanny)
[theanimalnanny.nl](https://www.facebook.com/theanimalnanny.nl)

Nieuwe bestuursleden stellen zich voor

In de voorjaarseditie van deze krant deden we een oproep voor nieuwe bestuursleden voor de wijkvereniging. Met veel genoeg kunnen we u melden dat we twee enthousiaste kandidaten hebben gevonden die bereid zijn ons bestuur voor de komende jaren te versterken. Het zijn Toon Buddingh en Wilgert Opraus, zij stellen zich hieronder aan u voor.

Tijdens de ALV op 30 oktober worden Toon en Wilgert als nieuwe bestuursleden geïnstalleerd. Petra Andeweg en Rik Konincks nemen dan afscheid van het bestuur, na respectievelijk 5 en 6 jaar. Petra en Rik, heel erg bedankt voor jullie inzet in het bestuur!

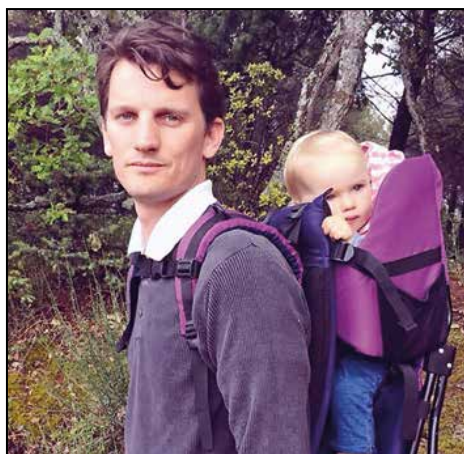
Toon Buddingh

Sinds 2007 woon ik met heel veel plezier in deze wijk, Leeuwendaallaan 33. Een wijk met veel jonge ondernemende mensen, die zelfstandig veel dingen organiseren. Dat trekt mij als ondernemer en (voormalig) politicus erg aan. Vanuit de wijkvereniging wil ik daar graag bij betrokken zijn. Ik ben als ondernemer actief in het domein tussen overheid, onderzoek en bedrijfsleven. Daarnaast ben ik vader van Pien (9) en Toon (5) en echtgenoot van Mirjam (jurist).

Wilgert Opraus

Ik schrijf dit vanuit mijn vakantie in de Franse Alpen, wat natuurlijk een mooi moment is om terug te kijken op mijn eerste maanden in Leeuwendaal. Het stof van onze verbouwing is inmiddels neergedaald, de zonnepanelen staan op het dak en de boomspiegel voor ons huis is opgeleukt met plantjes. Tijd om verder te kijken dan het eigen huis en de wijk in te gaan! Mijn vrouw Ingrid heeft al veel leuke mensen ontmoet terwijl onze dochter Eva speelde in de speeltuin van de Mauritslaan (we wonen daarnaast) en de Koningsdag smaakte ook naar meer. Wat een leuke sfeer! We wonen hier pas sinds 13 november dus Sint Maarten hebben we net gemist, maar zelfs dat blijkt nog maar het topje van de ijsberg te zijn van alle activiteiten in de wijk. Ik ben heel blij in Leeuwendaal te wonen en heb er zin in om mijn eigen steentje aan de wijk te gaan bijdragen!

AANKONDIGING HIGH TEA

Na de gezellige paasbrunch in april, waarover u in de vorige wijkkrant heeft kunnen lezen, organiseert de Wijkvereniging Leeuwendaal een high tea voor de ouderen in onze wijk. Lijkt het u gezellig om gezamenlijk met buurtgenoten te genieten van een kopje thee met lekkernijen, kom dan naar de:

High tea voor senioren

op woensdag 26 november 2014
van 15 tot 17 uur in De Compagnie
(Geestbrugkade 32, Rijswijk)

U kunt zich tot 24 november voor deze activiteit telefonisch aanmelden bij Petra Andeweg (070-3997683).

VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de wijkvereniging Leeuwendaal is voornemens om, op basis van art 10.1 van de statuten, bij ALV van 29 oktober a.s., 20.15 uur, Bedrijfsverzamelgebouw De Compagnie, de ledenvergadering te vragen om in te stemmen met de volgende wijzigingen in het bestuur:

Aftredend en niet herkiesbaar:

Rik Konincks, vicevoorzitter

Petra Andeweg, secretaris

Voorgedragen door het bestuur voor benoeming voor drie jaar:

Wilgert Opraus, secretaris

Toon Buddingh, algemeen bestuurslid

In het bestuur zal Marissa Koopmans de functie van vicevoorzitter gaan vervullen.

Leeuwendeel krijgt nu ook een:

JEUGDREDACTIE

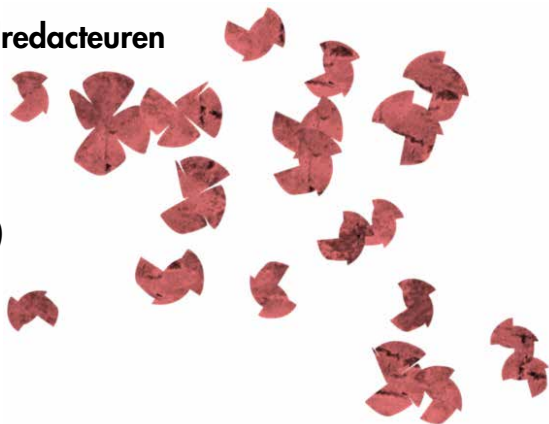
en...we hebben leden nodig!

Schrijf je nu in!

Stuur een mail naar: Jeugdredactieleeuwendeel@gmail.com
met daarin je naam, leeftijd en de reden waarom je graag in de
redactie zou willen zitten.

We zoeken enthousiaste jeugdredacteuren
die 4 uur per maand tijd
hebben voor de redactie.

Met vriendelijke groet:
Redmar Leeuwendal (11)

Kinderpraktijk Kleurrijk

KLEURRIJK
INTEGRATIEVE KINDERTHERAPIE

Integratieve kindetherapie

Kinderen laten vaak in hun gedrag zien dat er iets is. We kennen deze fases met onze kinderen allemaal wel als ouder. Je ziet, voelt dat er iets aan de hand is, maar kan er vaak niet precies de vinger op leggen. Je weet ook als ouder dat het weer goed komt en dat het kind zich zonder zorgen verder ontwikkelt.

Integratieve kindetherapie is er juist voor de momenten dat je kind niet lekker in z'n vel zit, niet zichzelf is. Je maakt je als ouder zorgen en weet dat er misschien meer aan de hand is dan je kind laat zien.

Oudertrainingen

In de avond worden voor ouders trainingen georganiseerd.

Training 1: Belonen en straffen.... kan het ook anders?

Training 2: Praten met kinderen.... hoe doe je dat?

Wilt u meer weten?

Bellen/mailen kan altijd of neem een kijkje op de website

Nanda Baljeu
Gezondheidscentrum Rijswijk
Haagweg 137
2281 AG, Rijswijk

info@kinderpraktijkkleurrijk.nl
Tel.: 06-81944915

www.kinderpraktijkkleurrijk.nl

Wijkborrel wederom een groot succes

Op zaterdag 30 augustus vond de jaarlijkse wijkborrel plaats. Onder de kastanjeboom verzamelden zich ruim 100 wijkgenoten. Het was een gezellige ontmoeting, waarbij de vakantie-ervaringen uitgewisseld werden. Dit jaar was er voor het eerst een springkussen voor de

kinderen. Dat bleek een groot succes. Het wijkbestuur gaat daarom kijken of dat volgend jaar weer mogelijk is. Voor de mensen die niet kunnen wachten: de wijkborrel **2015** vindt op **zaterdag 29 augustus** plaats, dus zet 'm alvast in je agenda!

'Atelier voor jou' organiseert in de Compagnie naaicursussen voor jong en oud. Afgelopen juni vierde eigenaresse Marie-Louise van der Heijden met een grote modeshow het vijfjarig jubileum.

Marie-Louise woont in Leeuwardaal. Toen haar kinderen groter werden, heeft ze haar oude vak weer opgepakt. In 2009 begon ze met haar eigen bedrijf. Eerst in het oude CBS-gebouw in Voorburg en daarna in de Plaspoelpolder. Na de opening van de Compagnie werd Atelier voor jou het eerste bedrijfje dat zich er vestigde. Al haar kinderen helpen. Haar zoon verzorgt de website, haar dochters helpen bij kinderfeestjes.

Het atelier op de eerste etage is ruim en licht. Er staat een grote werktafel en een flink aantal naaimachines en lockmachines. Met deze laatste kun je in één keer rekbare materialen aan elkaar naaien en afwerken

waarmee je werk een professionele uitstraling krijgt.

Er zijn verschillende naaicursussen, voor beginners en gevorderden, voor kinderen en volwassenen. Je leert patronen lezen, werken met stoffen en kleur. Vooral op stoffengebied zijn er de nodige vernieuwingen aan materialen; zo wordt er steeds meer met tricot gewerkt. De cursisten maken niet alleen kleren, maar ontwerpen ook creatieve tassen, knuffels en dekspreien. Wat je nodig hebt om te kunnen naaien? Volgens Marie-Louise gaat het vooral om enthousiasme en een beetje handigheid.

Inmiddels bestaat het 'Atelier voor jou' 5 jaar. Dit jubileum werd in juni gevierd met een grote modeshow en tentoonstelling van en door leerlingen. De opkomst was groot en de cursisten showden enthousiast hun eigen gemaakte creaties.

Petra van Heuzen

Een gebouw met vele mogelijkheden

Ons bedrijfsverzamelgebouw blijkt voor de wijk en de omliggende wijken in een behoefte te voorzien. Ondernemers uit diverse sectoren blijven zich bij de Compagnie melden met de vraag of er een kantoor/bedrijfsruimte of vaste werkplek beschikbaar is. Deze vraag maakt het mogelijk om nieuwe plannen te ontwikkelen.

Focus op zakelijke dienstverlening

Bij de start, ruim een jaar geleden, lag onze focus op ondernemers uit de zakelijke dienstverlening. Het merendeel van de huurders die nu aan de Vlietzijde (Geestbrugkade) van het gebouw kantoor hebben, werken ook inderdaad in die sector. Zaalverhuur aan organisaties als ING, Shell, KPN en Conclusion ondersteunen dit uitgangspunt. Aan de achterzijde van het gebouw (Frederiklaan) hebben ondernemers uit andere sectoren hun werkplek gevonden.

Groei vraagt om differentiatie

De vraag naar bedrijfsruimte in de Compagnie schept nieuwe mogelijkheden. Geïnteresseerde ondernemers uit diverse sectoren die op de wachtlijst staan, kunnen volgens de nieuwe plannen elkaar gaan versterken. Zo is het idee om naast een cluster zakelijke dienstverlening nog een cluster werk en welzijn te ontwikkelen.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) heeft succes

Naast deze plannen heeft de Compagnie zich vanaf de start actief ingezet om het MVO te stimuleren. Wij prijzen ons gelukkig dat wij de vrijwilligers uit de wijk, die zich bij ons gemeld hebben, een kans kunnen bieden om hun talenten in te zetten voor ons gebouw. Dit resulteerde onlangs voor twee vrijwilligers in het doorgroeien naar betaald werk buiten de Compagnie: iets waar we heel blij mee zijn!

Interessant voor wijkgenoten

Op 4 en 5 september zijn de opleidingen van Total Health in de Compagnie gestart. Alle oplei-

dingen die dit jaar bij ons gepland staan gaan door! Daarnaast worden er dit jaar verschillende interessante cursussen en workshops gegeven in de grote zaal aan de achterzijde van het pand. Wilt u op de hoogte blijven van deze en andere activiteiten? Meldt u zich dan aan voor onze nieuwsbrief via info@bvgedecompagnie.nl of neem contact op met Elsbeth Visser: 06 11 26 85 17

Agenda voor het najaar

- 29 oktober: ALV wijkvereniging met als thema brandpreventie voor iedereen die in de wijk woont
- 6 november: Open ondernemers Huis voor ondernemers en ondernemende wijkgenoten
- 23 november: Jazz & Co voor muzikliefhebbers in de wijk
- 26 november: High Tea: speciaal voor ouderen door de wijkvereniging georganiseerd
- 12 december: 4e Leeuwenkuil editie: voor ondernemers en ondernemende wijkgenoten
- 13 december: Optreden Groot Leeuwenkoor voor iedereen in de wijk

Snel en makkelijk Frans leren?

Franse lessen op maat.

*Frans spreken, schrijven en lezen
met een française en ervaren lerares.*

Sophie Coulomb-Picquier

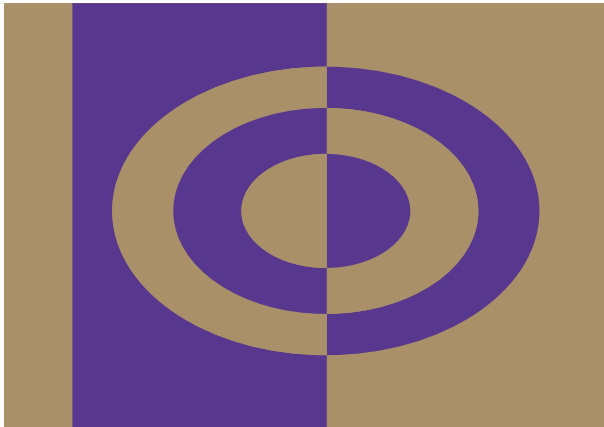
Oranjelaan 71

2281GB Rijswijk

070 39 932 66 / 06 51 271 798

YOGASTUDIO RIJSWIJK

Leeuwendaal, Geestbrugweg 38, 2281 CL Rijswijk

070-2014529, yogastudiorijswijk@online.nl

www.yogastudiorijswijk.nl

Hathayoga
Flowyoga
Poweryoga
Ashtangayoga
Yoga class in English
Kinderyoga
Tieneryoga
Fertiliteitsyoga
Zwangerschapyoga
Postnatale yoga
Babymassage
Massages
Workshops
Yogaweekend

Wie zijn jullie?

Steve en Anna Massar maar ook Whoopie & Toby (katten) en onze jongste telg Brownie (Berner Sennen puppy)

Sinds wanneer wonen jullie op je nieuwe adres?

De sleutel hebben we 2 april gekregen, maar 25 juli zijn we echt Leeuwendalers geworden.

Wat doen jullie in het dagelijks leven?

Anna is psycholoog bij PsyQ in Den Haag en Rotterdam. Steve is operations manager (vooral niet naar doorvragen) in de energiewereld.

Waar komen jullie vandaan?

Anna is geboren in Moskou en later naar Den Haag verhuisd. Steve komt uit Delft en is opgegroeid in Leidschendam. Samen hebben we met veel plezier in het centrum van Den Haag gewoond.

Waarom hebben jullie voor Leeuwardaal gekozen?

We hebben naar veel rustigere wijken rondom Den Haag gekeken en toevallig (of toch niet) kwamen we in oud Rijswijk terecht. Daar lag ook een prachtige groene oase van rust, pal naast een charmant stadscentrum. Met een sushirestaurant, anders was het niets geworden. Ook leuk omdat wij in Park te Werve getrouwd zijn en nu kunnen wandelen naar

de kinderboerderij waar wij trouwfoto's gemaakt hebben.

Wat moest er allemaal gebeuren aan het huis?

Wat niet... Nadat we de woning op Funda gezien hadden viel de realiteit nog tegen en vervolgens bleek bij het verbouwen zelfs die realiteit te rooskleurig te zijn ingeschat. Het hele huis is van binnen gestript en opnieuw opgebouwd, de achtertuin eruit gehaald en opnieuw gemaakt. Twee nieuwe badkamers, een nieuwe keuken, nieuwe toiletten en kozijnen en een compleet gerenoveerd balkon, etc. etc. En daarnaast natuurlijk alle wanden en vloeren, deuren en kasten. Belangrijk was wel dat we de essentie van het huis in volle glorie wilden herstellen. Voor ons gevoel is dat heel goed gelukt. Pff, wij worden er weer moe van als wij het allemaal lezen.

Wat moeten jullie nog doen?

De voortuin moet nog grondig aangepakt worden, maar helaas is het budget even op. Bovendien zoeken we nog een perfect meubel voor in onze erker (en gordijntjes). En als iemand nog een bedrijf kent voor gevelreiniging houden wij ons aanbevolen.

Waar zien jullie het meest naar uit in de wijk?

Lekker met Brownie de buurt ontdekken en natuurlijk alle wijkborrels.

GOUDSMIDATELIER

**TAFEL
VAN
GOUD**

STADHOUDERSSTRAAT 13
OUD RIJSWIJK
070 3030 509

OPEN OP VRIJDAG EN ZATERDAG VAN 10.00 TOT 17.00 UUR

WWW.TAFELVANGOUD.NL

REPARATIES, ONTWERPEN
EN EEN
EXCLUSIEVE EIGEN COLLECTIE

www.groenspecialisten.nl

van Ree

GROENSPECIALISTEN groenvoorzieningen

EXCLUSIEF GESELECTEERD.NL

*Ontwerp,
inrichting en
onderhoud van
tuinen en*

www.groenspecialisten.nl

Voorburg/ Pijnacker • Telefoon: **015 - 361 09 78**

Bij ons in de wijk wonen heel veel huisdieren. Ook bij de redactieleden van Leeuwen-deel. Hier zijn ze met hun baasjes.

Marissa met Aaf

Aaf is van mijn jongste dochter Jasmijn. Ze speelt het liefst buiten en wordt graag veel geknuffeld.

Petra met Ilsje

Ilsje houdt er niet van opgepakt te worden. Daarom twee aparte portretten van ons!

Barbara met Fenna

Fenna is een vrolijke jongedame die graag nieuwe vrienden maakt.

Ellen met Phoebe

Phoebe is in huis een gezellige, stoere meid; vooral als de glazenwasser langskomt! Maar buiten is ze een bangig muisje.

Mijn (oorlogs) jeugdijaren aan de Nassaukade

Eind 1938 verhuisden we van de Bilderdijklaan naar de Nassaukade. Mijn ouders konden toen niet vermoeden dat we daar in de frontlinie van de Slag om Ypenburg kwamen te wonen.

Het werd mei 1940. De oorlog brak uit. Laag overkomende vliegtuigen, Duitse parachutisten, soldaten in schuttersputjes: we zagen het allemaal vlak voor onze ogen gebeuren. Gevangen genomen Duitsers kwamen met de handen omhoog langs Drievliet de "kippetjes"brug over. Toen de strijd was beslist, ging ik achterop de fiets met mijn vader op pad. Kijken naar de gecrashte Junkers en Messerschmits waarmee de A13 lag bezaaid. Die neergestorte Duitse vliegtuigen boden een indrukwekkende aanblik. Ik vond het allemaal erg spannend.

**Meer informatie over
de Slag om Ypenburg is te
vinden op de website
www.historischypenburg.nl**

Van ons bed gelicht

Na dit avontuur verliepen de eerste oorlogsjaren vrij rustig. In 1943 logeerden wij met ons gezin bij een boerenfamilie in Gelderland. Op een nacht deden Duitsers in zwarte pakken en een politieagent een inval. Omdat wij allemaal donker haar hadden, dachten ze dat wij Joods waren. En dat we op de boerderij waren ondergedoken. Daarom werden we van ons bed gelicht en met een vrachtauto naar het politiebureau gebracht. Maar we konden met de juiste papieren bewijzen dat we geen onderduikers waren. Na een dag op het bureau te hebben doorgebracht, mochten we weer naar huis.

Een kolonne Spitfires

Hongerwinter

De hongerwinter (1944) brak aan. Mijn ouders stuurden mijn oudste zus en mij met een vrachtboot van de Fa. van 't Veer naar Noord-Holland. Op het platteland zou vast meer te eten zijn dan hier in de stad. In de buurt van de Kaag ontdekten twee vliegtuigen (Spitfires) ons en openden het vuur. Met zijn allen zwaaiden we uit alle macht om te laten zien dat we geen verdachte vluchte-

lingen of collaborateurs waren. Dat signaal werd gelukkig begrepen. Er kwam geen nieuwe aanval. Bij mijn oom in Zuidermeer waren wij niet de enige gasten: twee onderduikers en de huishoudster met haar zus woonden er ook. Er waren vele monden om te voeden. Daardoor hadden we ook daar weinig te eten. Direct na de capitulatie kwam mijn vader ons weer ophalen. Hij had geregeld dat we met Canadese soldaten in een open jeep mochten meerijden. Zo deelden we mee in het vorstelijk onthaal dat de bevrijders in Alkmaar kregen.

Uiteindelijk kwamen we veilig in Rijswijk op de Nassaukade terug. Pas toen kon mijn echte jeugd beginnen.

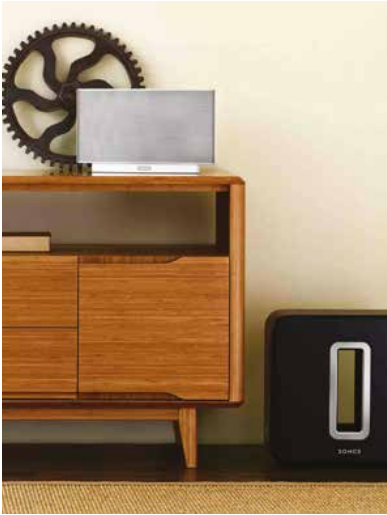
Alex Borsboom

Welzijn Rijswijk sponsort kerstactiviteiten

Misschien vindt u het nog wat vroeg om aan de kerst te denken. Maar wat zou het verrassend zijn als er in Leeuwendaal in de komende kerstperiode een leuke activiteit wordt georganiseerd!

Heeft u een origineel idee voor een kerstactiviteit in uw buurt, straat of flat? Ter ondersteuning kunt u gebruik maken van een kerstcheque ter waarde van max. 400 euro. In opdracht van de gemeente Rijswijk kunt u deze bij Welzijn Rijswijk aanvragen.

Dus heeft u interesse? Dien uw aanvraag dan voor 1 november 2014 in. Op de website www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl vindt u meer informatie en kunt u het aanvraagformulier downloaden.

Eén naam voor de grote merken in elektronica en witgoed.

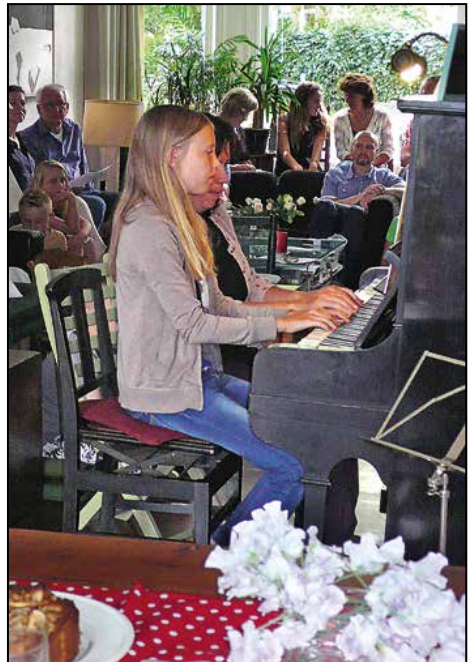
de Vries **elektro**

“Supercalifragilisticexpialidocious” in de Leeuwendaallaan

Het is een zonnige zondagmiddag in juli, vlak voordat de zomervakantie losbarst. Tegen het hek van de voortuin aan de Leeuwendaallaan staat een rijtje fietsen gestald. De leerlingen van piano- en zanglerares Saskia Hendriks druppelen binnen, vergezeld door hun trotse ouders, grootouders, broers, zussen, partners en kinderen. Hun bladmuziek onder de arm geklemd. En allemaal zenuwachtig.

Eens per jaar verandert de woonkamer van Tineke Snaterse in een concertzaaltje. Stoelen staan in een rij opgesteld, naast en achter elkaar met daarvóór lage bankjes en zitkussens. Zodat elke bezoeker goed zicht heeft op de piano en de uitvoerenden. Op de eettafel in de achterkamer staat allerlei lekkers uitgestald. Het geurt naar de verse appeltaart die zang- en pianolerares

Saskia Hendriks net uit de oven haalt. Ze woont in Cromvliet, geeft les in het oude dorp en houdt hier de jaarlijkse voorspeelmiddag. “Zelf woon ik veel te klein om al die mensen te kunnen ontvangen,” lacht ze. “Tineke Snaterse is een vriendin van mijn moeder en speelt zelf ook piano. In haar ruime en gastvrije huis mag ik nu deze muziekmiddag organiseren.”

Mary Poppins

Even later heet ze alle aanwezigen hartelijk welkom: "Al deze leerlingen willen jullie graag laten horen wat ze het afgelopen jaar hebben geleerd." Dan speelt de 12-jarige Larissa 'Supercalifragilisticexpialidocious', haar favoriete liedje uit Mary Poppins. Alex is nog zo klein dat hij het pedaal alleen kan bedienen met een paar dikke telefoonboeken eronder. Daarna klinkt zijn rondedans. Fiep waagt zich aan een authentieke blues die ze volmaakt strak in het ritme speelt. Saskia slaat de bladen om als Elisa de kamer vult met klanken van Einaudi.

Jacques Brel

Corné (Saskia heeft ook volwassen leerlingen) zingt liederen van Brel en Boudewijn de Groot. Van pure zenuwen raakt Patrick op een gegeven moment de draad kwijt in het stuk dat hij thuis toch zo vloeiend speelt, zoals zijn zoon bevestigt. "Maar het voelt héél anders als zoveel mensen meeluisteren!"

Songs2Remember

De moeder van de 10-jarige Quincy vertelt dat haar dochter zich wat verloren voelde toen ze

een paar jaar geleden vanuit het buitenland weer in Nederland kwamen wonen. “Ze kon niet meteen aansluiting vinden bij de bestaande vriendinnenclubjes op school en in de buurt. Gelukkig doet ze nu wel volop mee. Muziek hielp haar door die lastige periode heen. Dat kun je in je eentje doen.” Ze leeft zich er nog steeds in uit zoals blijkt uit een eigen compositie, een variatie op een bekend James Bond-thema. De 11-jarige Famke heeft nu 3 jaar pianoles, “omdat ik veel muziek fijn vind en het mij wel leuk leek om zelf muziek te maken.” Een beetje

aarzelend klinkt haar uitvoering van het liedje uit de Walt Disneyfilm Frozen. Saskia wijst de toets aan voor de slotnoot.

Deze middag klinken veel bekende liedjes, ‘Songs2Remember’ zoals Saskia Hendriks zich heel toepasselijk afficheert met haar muzikale optredens, muzieklessen en (gelijknamige) website (waar je meer informatie vindt).

Barbara Schilperoord

Boomtuintjesdag

Precies een week na het begin van de astronomische zomer hadden de weergoden er zin in. De wethouders Borsboom, van der Meij en wijkvoorzitter Erik Wissena ook. Net als enkele tientallen Leeuwendalers. In een lekker zonnetje staken ze de handen uit de mouwen en in de grond. Urenlang sjouwden wijkgenoten af en aan met kruiwagens vol gezonde grond. Om daarna aan de slag te gaan met het beplanten van de "boomtuintjes", zoals boomspiegels (de perkjes onder een boom) ook wel worden genoemd.

Overal in het land zijn vele stadsbewoners bezig met het opfleuren van hun buurten en wijken. Ze lichten tegels, leggen geveltuinen aan, beplanten boomtuintjes, enzovoort. Terecht. Samen tuinieren is leuk, je fleurt er je straat mee op en je draagt een steentje bij aan het groen in je wijk. Kortom: goed voor jezelf, je buurt en de natuur! Hopelijk vindt dit Leeuwendalse boomtuintjes-initiatief verdere navolging: zowel in onze eigen wijk als elders in Rijswijk.

Water geven en bolletjes planten

Heb je ook een boomtuintje geadopteerd? Vergeet niet om het in droge tijden regelmatig water en – liefst organische - voeding te geven. En geef je boomtuintje elk seizoen een nieuwe boost. Door nu in een laagje verse aarde bloembolletjes

te planten, geniet je na de winter van de eerste kleuren. Kies bijvoorbeeld biologisch gekweekte laagblijvende hyacinten en krokusjes. Dan hebben vroege bijen er ook veel aan!

Excursie eetbaar park

Een gezonde, groene stad. Dat is het ideaal van de stichting Eetbaar Park. Daarom werkt men er volgens de drie principes van de Permacultuur: "goed voor de aarde, goed voor de mens, eerlijk delen." In onder andere het Zuiderpark is zo'n Eetbaar Park aangelegd. Alle reden voor deelnemers van de cursus Tuinreservaten en moestuiniers uit Leeuwardal en omliggende wijken om er een kijkje te gaan nemen. Overigens is een bezoek aan het Eetbaar Park voor iedereen een absolute aanrader! Neem dus een kijkje op hun website www.eetbaarpark.wordpress.com en ga op pad.'

Groene plannen voor 2015

In oktober 2013 vond de drukbezochte (met zo'n 300 deelnemers!) Informatiemarkt **Leeuwardal Duurzaam en Groen: 'een wijk om op te (vr)eten'** plaats. In diezelfde maand plantten kadebewoners fruitbomen langs de Vliet, vele anderen deden dat in hun eigen tuin. Leeuwardalers en bewoners uit nabijgelegen wijken volgden de cursus 'Tuinreservaten' en/of sloten zich aan bij het netwerk Moestuiniëren. Ze verzamelden nieuwe informatie, deelden kennis en ervaringen. In het begin van de zomer vond de actiedag 'Leeuwardal fleurt op' plaats. Alles bij elkaar zijn vele groenlingen actief. Bijdragen van Fonds 1818 en het Oranjefonds maakten deze activiteiten mogelijk.

Een nieuwe lente

Kortom: in 1 jaar tijd is veel gebeurd! Maar er is natuurlijk nog veel meer mogelijk. Hebben jullie

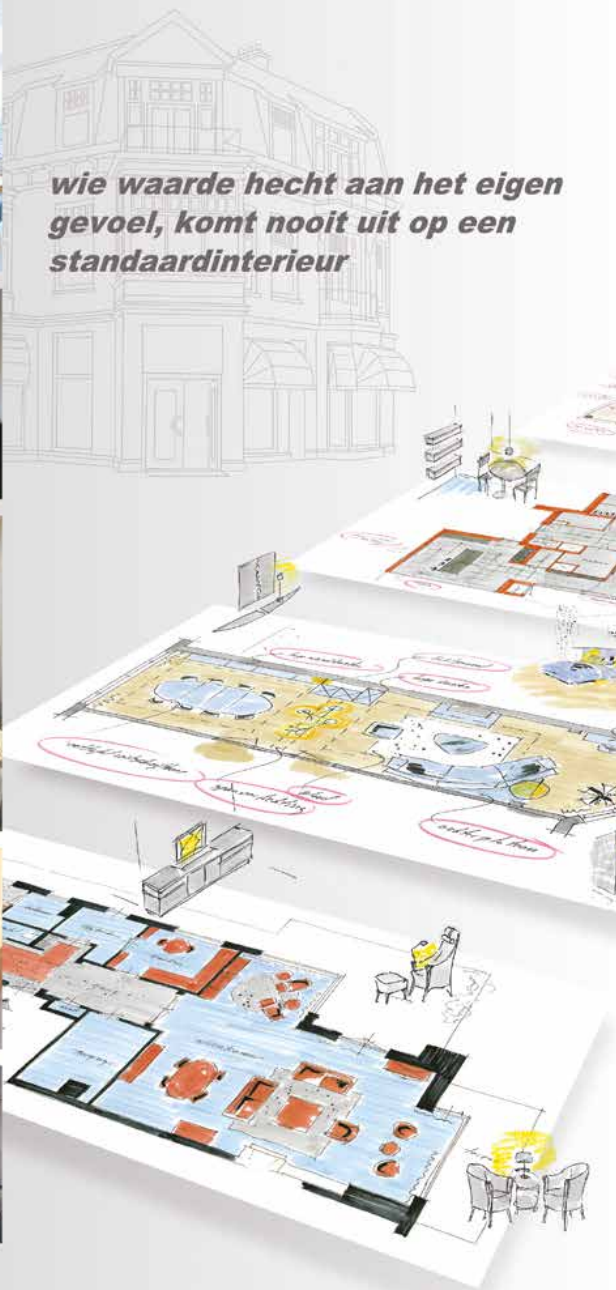
gezien hoe onze burens in Cromvliet de kade langs de Vliet hebben opgefleurd? Wat zou het mooi zijn om ook de Leeuwardalse kade op die manier aan te pakken! Verder hebben we het idee om in het voorjaar van 2015 een volgende Groenmarkt te organiseren. En om die te combineren met een tweede Boomtuintjesplantdag. We overwegen om een vervolgcursus over natuurlijk tuinieren te organiseren voor beginners en gevorderden. We barsten van ideeën en plannen. Heb je zin om met ons mee te denken en te doen? Neem dan contact op met Jannie Marck (Leeuwardal Duurzaam en Groen: 'een wijk om op te (vr)eten', jannie.marck@xs4all.nl)

Barbara Schilperoord

inspiratie

*wie waarde hecht aan het eigen
gevoel, komt nooit uit op een
standaardinterieur*

greuter interieurs

willemstraat 23 2282 cb rijswijk T 070-390 33 54 F 070-319 24 28
E info@greuterinterieurs.nl W www.greuterinterieurs.nl www.interlubke.nl

Korte bouwgeschiedenis van Leeuwendaal

In deze rubriek 'Historisch Leeuwendaal' vertelt onze gastredacteur Wim Dammers over het ontstaan en de eerste bouwplannen van de wijk. Het grootste deel van de wijk is aangelegd op het terrein van het vroegere landgoed Leeuwendaal. Dit besloeg het gebied tussen de Nassaukade, Haagweg, Geestbrugweg en een sloot, die vanaf de Geestbrugweg achter de Dillenburglaan en de Frederiklaan naar de Vliet liep. De Geestbrugkade maakte dus geen deel uit van de buitenplaats.

Nieuwe bestemming buitenplaats

De voorlaatste eigenaar van het landgoed, de heer J.E. Koechlin, verkocht in 1900 het grootste deel van zijn buitenplaats aan de projectontwikkelaar K. Vermeer, die er met zijn compagnon J.M. Bomans een woonwijk wilde aanleggen. Vermeer diende direct een bouwplan in voor het gebied tussen de Leeuwendaallaan en de Koninginnelaan. De eerste huizen werden er gebouwd tussen 1902 en 1903, op de hoek van de Geestbrugweg en de Leeuwendaallaan, de Koninginnelaan en de Leeuwendaallaan. In 1903 diende hij opnieuw een bouwplan in, ditmaal voor het gebied er omheen.

Uitbreidingsplan

De Woningwet van 1901 verplichtte gemeenten om een officieel uitbreidingsplan te maken. In 1903 kreeg de Haagse architect Johan Mutters van het gemeentebestuur opdracht om voor Rijswijk zo'n plan te ontwerpen. Hij maakte voor zijn plan gebruik van de idealen van de "tuinstad"-gedachte: een combinatie van stad en platteland. Leeuwendaal werd volgens dit principe aangelegd: een gebogen stratenpatroon met veel groen en onverwachte doorkijkjes. Huizenrijen en villa's werden op speelse wijze en met grote diversiteit in het ontwerp opgenomen. De bouwplannen van Vermeer werden grotendeels in het plan Mutters opgenomen, dat in 1906

door de gemeente werd vastgesteld. De centrale as van de wijk werd de Leeuwendaallaan, de vroegere oprijlaan van het landgoed. Deze laan heette overigens vroeger 'Cloosterlaan', naar het middeleeuwse klooster Nazareth, dat tot 1574 op de plek van het landhuis stond.

De wijk krijgt vorm

Tussen 1900 en 1930 heeft de wijk haar huidige aanzicht gekregen. Er waren ruwweg drie bouwfasen:

1. *Tussen 1900 en 1910, vooral in het noordelijke deel: stukken van de Koninginnelaan, Leeuwendaallaan, Prins Hendriklaan, Oranjelaan en Wilhelminalaan en delen van de Leeuwendaal- en Koninginnelaan richting de Vliet;*
2. *Tussen 1910 en 1920, het middengedeelte van de wijk en*
3. *Tussen 1920 en de Tweede Wereldoorlog, de opvulling van het zuidelijke gedeelte: Hoornbruglaan, Molenlaan, Mauritslaan, Nassaukade en het laatste stuk van de Haagweg.*

Na de oorlog bestond de bouwactiviteit uit invulwerk of vervanging van oudere bebouwing en de aanleg van een geheel nieuwe straat, de Dillenburglaan. De Geestbrugkade maakt ook deel

uit van de wijk Leeuwendaal, maar is minder bekend, vooral omdat hier voornamelijk bedrijvigheid heeft plaatsgevonden. Naast een aantal oude huizen, zoals het oude landhuis 'Treckvliet' uit 1788, staan hier bedrijven en stonden er een aantal fabrieken, zoals de Zwitsersche Wasin-

richting, een margarinefabriek en de vliegtuigfabriek van Pander.

Wim Dammers

Secretaris Historische Vereniging Rijswijk

Detailkaart Uitbreidingsplan Mutters, 1906; bron: gemeente Rijswijk

Op 19 juli organiseerde de wijkvereniging een Jugendstil rondwandeling door de wijk. Zo'n 15 mensen verzamelden zich bij de Kastanjeboom op een warme zomerdag.

Onze gids was Wim Dammers, secretaris van de Historische Vereniging Rijswijk. Hij wees ons op vele interessante architectonische details en andere wetenswaardigheden. Hierbij een korte impressie.

Jugendstil is de Duitse benaming voor Art Nouveau. De stroming ontstaat rond 1900 in Europa als reactie op de neostijlen. Kunstenaars zijn teleurgesteld in de industriële revolutie en willen de wereld verfraaien, weg van de machines en terug naar de natuur. In deze decoratieve maar soms ook grillige stijl worden natuurlijke vormen als inspiratiebron gebruikt. De Art Nouveau stijl is niet alleen terug te vinden in de architectuur, maar ook in de schilderkunst, meubels, sieraden en serviezen. De mooiste voordeur in Jugendstil is te vinden in de Koninginnelaan.

De eerste straat van Leeuwendaal was de Prins Hendrikstraat die in zogenaamde chaletstijl is gebouwd. De gemeente had voorgeschreven dat alle huizen een tuin met een smeedijzeren hekwerk moesten hebben.

In het 2e deel van de Leeuwendaallaan zijn kenmerken te vinden van De Stijl, een Nederlandse kunst- en architectuurstroming van de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw, gekenmerkt door een abstracte en geometrische vormgeving. Belangrijke voormannen van deze stroming waren onder andere Theo van Doesburg en Piet Mondri-

aan. Zij vonden dat kunst en architectuur abstract en universeel moest worden door vorm en kleur terug te brengen naar hun essentie. Dit betekent het gebruik van de primaire kleuren rood, geel en blauw, gecombineerd met zwart, wit en grijs en een eenvoudige, liefst rechthoekige, vormgeving. In de Koninginnelaan 58 zijn de Mondriaan-kleuren terug te zien.

In de Frederiklaan is de Amsterdamse Schoolstijl te zien in het metselwerk dat als het ware naar buiten springt en reliëf geeft. Deze bouwstijl manifesteerde zich tussen 1910 en 1930 na de Art Nouveau naar een meer expressionistische stijl. Bekendste architect van deze stroming is Berlage. Kenmerkend is het gebruik van veel baksteen en gevels met zogenaamde laddervensters.

Fraaie voorbeelden van de Art Decostijl zijn te zien op de Geestbrugweg. Art Deco is een ontwerp- en decoratiestijl die in de jaren twintig van de 20ste eeuw haar hoogtepunt bereikte in Europa en in de Verenigde Staten en gericht was op verfraaiing en esthetiek. Deze stijl ontstond deels als reactie op de grillige vormen van de Jugendstil.

Na deze warme maar prachtige rondwandeling, mochten we het huis van een van de deelnemers bezoeken dat geheel in Art Deco stijl is ingericht. Hier zagen we fraaie Art Deco meubelen in een met veel passie ingericht en gerenoveerd huis.

Petra van Heuzen

KORTELAND
AUTO'S

Gratis wintercontrolebeurt
bij inlevering van deze advertentie

Bij een winterbandenwissel slaan wij de banden op voor €12,-

Korteland Auto's en Onderdelen BV
Oranjelaan 42 - 2281 GE Rijswijk - 070 390 29 00
www.kortelandautos.nl - info@kortelandautos.nl

Voor grip op uw financiële toekomst
gaat u naar Lancyr Hoogenraad!

Ga naar www.hoogenraad.lancyr.nl
voor uw verzekeringen, hypotheek,
pensioenen en risicobeheer.

lancyr + Hoogenraad

Verzekeringen & Financieel advies

Haagweg 177 • Postbus 1010, 2280 CA Rijswijk • t 070 - 390 72 35
f 070 - 319 49 70 • info@hoogenraad.lancyr.nl • www.hoogenraad.lancyr.nl

Vakantieroes

Vakantie! Even geen verplichtingen, geen agenda's, geen to-do lijstjes, maar je warmen aan de zon, je onderdompelen in een cultuur, mensen kijken vanaf een terrasje en eindelijk tijd om die stapel boeken te lezen. Loskomen van alles. 'Il dolce far niente', zeggen de Italianen... het zalige niets doen. Dat is precies wat het is. Voordat wij op vakantie zijn, moet de romantiek van het fenomeen altijd nog wel even wijken. Laten we het er op houden dat ik tijdelijk ontoerekeningsvatbaar ben, het laatste uur voordat de koffer dichtgeritst wordt. Zodra ik echter de voordeur uitstap, kan de vakantievreugde beginnen. Drie weken lang beleven, loslaten, ontmoeten en bezichtigen. Ik ben op reis en in mijn element.

Vol van prachtige herinneringen komen we drie weken later terug in een herfstig Leeuwardaal. Ondanks het weer probeer ik mijn vakantieroes zo lang mogelijk vast te houden, maar met de jetlag verdwijnt helaas ook mijn zen-gevoel. Voor ik het weet, zit ik weer in de routine van alledag. Bovenop de achterstand en de dagelijkse werkzaamheden, worstel ik me ook nog even door zo'n 500 foto's voor zo'n geinig online fotoboek. Na een paar dagen kan ik de foto's van onze prachtige reis wel uitspugen. Voorlopig dan maar geen fotoboek; ik wil weer in de relaxstand. Bij 'Programma gemist' struikel ik over een aflevering van 'Dus ik ben' van filosoof en schrijfster Stine Jensen, met dit keer als thema 'Ik reis, dus ik ben'. Met een aantal vakgenoten probeert Stine antwoord te geven op de vraag waarom we zo graag reizen.

Van oudsher reizen we om onszelf te ontwikkelen, te ontdekken, een nieuwe identiteit te zoeken. "Mensen gaan ver weg om dichtbij zichzelf te komen", zegt Maarten Doorman, filosoof en dichter. Ik ben weer even terug in mijn vakantieroes, maar met Rosi Braidotti, filosoof en hoogleraar aan de Universiteit van Utrecht, is dat gauw weer over. Na alle lyriek over het reizen, walst zij even alle zonnige clichés plat. Volgens haar cre-

eren de meeste mensen 'de illusie dat men reist', dat wil zeggen, men wil wel in ander land zijn, maar zonder enig ongemak te willen ervaren van reis en/of land. Wil je je echter ontwikkelen en verrijken tijdens een reis, dan moet je juist 'onvertrouwd' raken, de verschillen zien, het unieke ervaren (en dus ook het ongemak). En daarvoor hoeft je eens ver weg.

Nou was 'onvertrouwd' raken op onze laatste reis een eitje, omdat alles er zo anders is in dat deel van de wereld. Maar ook in een ander Europees land vind ik het leuk die verschillen op te zoeken. In Nederland vind ik het absoluut het moeilijkst om 'onvertrouwd' te raken. Hoe dichterbij, hoe minder verschillen. Maar Rosi Braidotti heeft mij geïnspireerd. Het moet dus mogelijk zijn met een dergelijk bewustzijn de ontspanning op

te roepen die ik ervaar als vakantieroes. Ik ga het proberen. Tussen de overige reizen door dan natuurlijk. Wie weet.

Mirjam Burger

Nu in úw wijk gevestigd!

Phytalis

Ideeën in beweging!

*Voor al uw grafisch ontwerp, huisstijl,
drukwerk en online media!*

**Speciale
korting voor
alle wijkbewoners
én ondernemers!**

070 - 320 61 57 **www.phytalis.nl**